

edu
CAC

STORIES!

PROJETE D'AULA | ENTRETENIMENT

OBJECTIUS.....	3
MATERIALS NECESSARIS	4
ÀMBITS COMPETENCIALS	4
PROPOSTA DE TEMPORITZACIÓ	4
ESTRUCTURA DEL PROJECTE D'AULA.....	5
AVALUACIÓ	8
GUIA PER AL PROFESSORAT	9
INTRODUCCIÓ I MARC CONCEPTUAL.....	10
SESSIÓ 1. POSEM-NOS EN CONTEXT!.....	12
SESSIÓ 2. PREPRODUCCIÓ!	17
TREBALL FORA DE L'AULA. GRAVEM!.....	21
SESSIÓ 3. POSTPRODUCCIÓ!.....	23
MATERIALS COMPLEMENTARIS	27
ACTIVITATS RELACIONADES	28

OBJECTIUS

- Utilitzar amb autonomia, creativitat i esperit crític els mitjans de comunicació i les TIC per obtenir, interpretar i elaborar informacions i opinions.
- Saber explicar, amb les seves pròpies paraules, les característiques principals del llenguatge audiovisual.
- Expressar-se oralment i audiovisualment de manera coherent i adequada per a l'elaboració d'un projecte audiovisual.
- Experimentar els diferents passos del procés d'elaboració d'un producte audiovisual, des de la preproducció fins a la postproducció.
- Saber transmetre i defensar al grup una opinió o posicionament personal respecte d'un tema proposat i aprendre a consensuar una idea.
- Potenciar la creativitat a l'hora d'explicar i transmetre les seves pròpies històries mitjançant les TIC.
- Potenciar els valors de respecte, diàleg, responsabilitat i cooperació a través dels debats i el treball en equip.

MATERIALS NECESSARIS

- Guia per al professorat
- Projector a l'aula i accés a internet
- Pissarra o suport digital
- Ordinadors o dispositius amb accés a internet i programari d'edició de vídeo
- Dispositiu mòbil que permeti l'enregistrament de vídeo i de so (càmera, telèfon intel·ligent, tauleta, etc.)
- Cable de transmissió d'arxius (USB)

ÀMBITS COMPETENCIALS

- Àmbit lingüístic
- Àmbit tecnològic
- Àmbit social
- Àmbit artístic
- Àmbit digital
- Àmbit de cultura i valors
- Acció tutorial

PROPOSTA DE TEMPORITZACIÓ

3 sessions d'1 hora

ESTRUCTURA DEL PROJECTE D'AULA

POSEM-NOS EN CONTEXT!

Sessió 1 / Durada orientativa: 1 hora

PROPOSTA D'ACTIVITATS				
DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ A L'AULA	DURADA ORIENTATIVA
Activitat inicial	<p>Activitat 1: Per començar...</p> <p>Contextualització de l'activitat i reflexió conjunta sobre els productes audiovisuals d'entreteniment i el nostre ús de les xarxes socials.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició habitual	20'
Activitats de desenvolupament	<p>Activitat 2: Proponem el projecte: creem una story!</p> <p>2.1: Inspirem-nos!</p> <p>Visualització d'un fragment del documental 'Life in a day', del director Kevin MacDonald, i posada en comú de conclusions.</p> <p>2.2: Què farem nosaltres?</p> <p>Proposta del projecte a desenvolupar, debat per decidir el tema general i visualització del vídeo d'eduCAC sobre el procés de reproducció.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Projector a l'aula 	Disposició habitual	25'
Proposta de síntesi	<p>Activitat 3: Reunió d'equip</p> <p>Reunió d'equip per posar en comú les nostres conclusions i fer una primera pluja d'idees.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició en funció dels grups	15'

PREPRODUCCIÓ

Sessió 1 / Durada orientativa: 1 hora

PROPOSTA D'ACTIVITATS				
DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ A L'AULA	DURADA ORIENTATIVA
Activitats de desenvolupament	Activitat 4: Primer, la idea Pluja d'idees per equips. Comencem a desenvolupar la idea escollida i a elaborar el guió.	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició en funció dels grups	20'
	Activitat 5: Després, la desenvolupem Finalització del treball del guió literari i elaboració de l' <i>storyboard</i> . Si es considera necessari, com a repàs dels passos a seguir, visualització del vídeo d'eduCAC sobre el procés de preproducció de l'anterior sessió.	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Projector a l'aula 	Disposició en funció dels grups	20'
	Activitat 6: Finalment, preparem el rodatge A partir del treball realitzat en l'activitat anterior, desenvolupament d'un pla de rodatge i visualització del vídeo d'eduCAC sobre el procés de gravació.	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Projector a l'aula 	Disposició en funció dels grups	20'

TREBALL FORA DE L'HORARI LECTIU: 1 HORA

Activitat de desenvolupament	Activitats 7 i 8: Producció! Rodatge de les imatges i del so del nostre projecte audiovisual.	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Treball individual	120'
------------------------------	---	---	--------------------	------

POSTPRODUCCIÓ!

Sessió 3 / Durada orientativa: 1 hora

PROPOSTA D'ACTIVITATS				
DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ A L'AULA	DURADA ORIENTATIVA
Activitat inicial	Activitat 9: Per començar... Visualització del vídeo d'eduCAC sobre com editar.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Guia per al professorat ▪ Projector a l'aula ▪ Accés a internet 	Disposició habitual	5'
Activitats de desenvolupament	Activitat 10: Editem Muntatge del vídeo final.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Guia per al professorat ▪ Ordinadors o dispositius amb programari d'edició de vídeo. 	Disposició en funció del dispositiu amb programari d'edició de vídeo	40'
Proposta de síntesi	Activitat 11: Finalment, compartim! Visualització dels vídeos i debat conjunt. Si es creu convenient, compartir els resultats amb la comunitat educativa a través de les xarxes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Guia per al professorat ▪ Projector a l'aula 	Disposició habitual	15'

AVALUACIÓ

Objecte a avaluar		Excel·lent	Bastant	Poc	Just
Participació	Ha col·laborat activament en els debats proposats durant la sessió?				
	Ha mostrat bona disposició per preparar la gravació de la següent sessió, prendre decisions en equip i assumir responsabilitats?				
Assoliment de continguts	Ha estat capaç d'identificar les idees clau dels vídeos proposats per tal d'assolir els coneixements necessaris per al desenvolupament de la sessió?				
	En el procés d'edició, ha estat capaç d'utilitzar les eines d'edició i alhora dialogar amb els companys i companyes per assolir el millor resultat possible?				
Treball en equip	Ha mostrat bona disposició i capacitat de diàleg amb els companys/es per al treball en equip?				
	Ha treballat de manera activa a l'hora d'idear el projecte en grup, tot fent ús del respecte i el diàleg per al treball en equip?				
	Ha gestionat el procés de gravació amb ordre, responsabilitat i qualitat, tot mostrant capacitat de treball en equip?				
Recerca d'informació	Ha mostrat iniciativa pròpia, tot buscant més exemples d'històries col·lectives o investigant totes les opcions que ofereixen els <i>stories</i> , per tal d'inspirar-se en la creació del seu propi projecte?				
Atenció i escolta activa	En la visualització dels projectes dels companys i companyes, s'ha mostrat participatiu/va i ha fet ús de la seva capacitat d'anàlisi?				
Autoavaluació	Ha estat capaç d'elaborar una proposta creativa i treballar per assolir el millor resultat possible?				

edu
CAC

STORIES!

PROJECTE D'AULA 2 | ENTRETENIMENT

GUIA PER AL PROFESSORAT

PROJECTE D'AULA | **STORIES!**

Sigui realitat o sigui ficció, una **història** és una narració pensada per **entretenir, interessar o divulgar** quelcom als espectadors i espectadores.

Des dels nostres orígens, els éssers humans hem mostrat la **necessitat de crear, explicar i escoltar històries**. Si bé en un principi es narraven oralment i cara a cara, al llarg del temps hem anat desenvolupant la capacitat per explicar-les de moltes altres formes.

Primer vam aprendre a dibuixar-les per tal que tothom que les veiés en gaudís. Més endavant, la creació de l'escriptura va permetre que les poguéssim escriure per, després, llegir-les. Sense oblidar els joglars medievals que viatjaven de poble en poble narrant i transmetent les gestes dels herois, les rondalles o poemes sobre amors i desenganys. L'aparició de la impremta va permetre que les històries escrites arribessin a moltíssima més gent i de noves maneres. I, més tard, vam poder transmetre-les enregistrant la veu a través d'invents com la ràdio. Finalment, des de l'aparició de la càmera i de la capacitat d'enregistrar imatges en moviment, l'ésser humà va arribar a un nou format de narració d'històries: els **relats audiovisuals**. Històries que, a través de la imatge i el so, ens permetien endinsar-nos en mons desconeguts.

Pel·lícules llargues (**llargmetratges**), pel·lícules curtes (**curtmetratges**), **documentals, videoclips, vídeos...** tots ells són exemples d'històries explicades a través del llenguatge audiovisual. I si bé és cert que la majoria d'històries audiovisuals que acostumem a veure estan gravades per professionals de l'àudio i el vídeo, actualment la tecnologia ha evolucionat per tal que tots tinguem **accés a recursos que ens permeten explicar històries en aquest format**. I així, cada cop més, mirem vídeos elaborats, per exemple, pels nostres contactes a les xarxes socials o per *youtubers* que no són professionals de la producció audiovisual.

I és que, avui en dia, explicar una història a través d'aquest llenguatge és molt més fàcil que fa uns anys. Si abans es necessitaven molts recursos per aconseguir càmeres que permetessin gravar, la majoria de nosaltres, avui, tenim a l'abast **dispositius mòbils** que ens ho permeten fer.

- Els **telèfons intel·ligents**, les **tauletes** o les **càmeres compactes** han propiciat que realitzar històries a través del llenguatge audiovisual sigui molt més fàcil i econòmic.
- En aquesta democratització de l'audiovisual, l'entreteniment hi té un gran pes. Per exemple, **aplicacions com Instagram, Snapchat o Facebook** incorporen la funcionalitat de crear històries audiovisuals o, com es coneixen popularment, **stories**. Una forma d'entreteniment fet per tots nosaltres que omple les nostres pantalles en el nostre dia a dia.
- A través d'aquestes noves eines ens entretenim els uns als altres i ens mostrem el nostre dia a dia. I així, tots ens hem convertit en **productors d'històries** que, tot i basar-se en la nostra vida, són el nostre entreteniment habitual.
- S'han convertit en una de les nostres principals vies d'**expressió, comunicació i relació**, obrint-nos la porta els uns als altres a formar part de les nostres vides.

Ara bé, tot i que tenim accés a tots aquests dispositius amb capacitat d'enregistrament, i els utilitzem per generar continguts que compartim amb els nostres cercles, no sempre hi destinem tota la creativitat que tenim a dins per explotar el potencial narratiu d'una història en format audiovisual.

Per entendre la quantitat de missatges audiovisuals que rebem i ser capaços d'expressar-nos audiovisualment, cal que coneguem **el llenguatge de l'audiovisual i totes les seves possibilitats**. I com que no hi ha res millor que aprendre experimentant, crearem una història a partir d'un tipus d'imatges que actualment omple les nostres pantalles: **les stories!** I és que un projecte audiovisual és un conjunt d'escenes que, unides l'una rere l'altra, ens expliquen una història. En aquest projecte d'aula veurem com, a través d'imatges com les que gravem per als nostres *stories*, podem crear una història, transmetre un missatge o mostrar una realitat.

L'objectiu d'aquesta proposta és acostar-nos a la producció audiovisual des d'un format que actualment forma part de les nostres formes habituals de comunicació i mostrar el potencial d'expressió que l'audiovisual ens ofereix: podem fer visibles causes i realitats, divertir-nos creant, deixar volar la nostra imaginació o, simplement, generar continguts més pensats, més creatius i més conscients.

SESSIÓ 1. POSEM-NOS EN CONTEXT!

1. Per començar...

Abans de desenvolupar la nostra història en format audiovisual, ens preguntarem si mai hem creat un producte audiovisual d'entreteniment. És possible que el vostre alumnat no consideri, o almenys no en un primer moment, que els vídeos que comparteixen en xarxes socials són continguts audiovisuals que esdevenen una de les formes d'entreteniment més habituals avui dia. Tant si surt d'ells i elles com si ho plantegem nosaltres, obrirem **un petit debat sobre si tot allò que pengem a les xarxes**, com ara les històries (conegudes com a *stories*) que es poden publicar a llocs com Instagram, Snapchat o Facebook, **són entreteniment**.

Per dinamitzar aquesta part de la sessió, anirem compartint amb l'alumnat les idees recollides a la introducció de la unitat didàctica, i podem plantejar preguntes com ara les següents:

- En el nostre temps lliure o quan estem avorrits, entrem a les nostres xarxes socials per mirar què han penjat els nostres amics i contactes?
- Quin és l'objectiu dels vídeos que pengem a les xarxes, per exemple a través dels *stories*? I l'objectiu de mirar els que fan els altres?
- Dediquem un temps a pensar què hi volem explicar i quina és la millor manera de fer-ho?

Per treballar aquesta qüestió amb el vostre alumnat amb més profunditat, podeu realitzar primer la **Unitat Didàctica 7. Jo també sóc entreteniment.** I, en cas que la implementeu, podeu passar directament al punt 2.2 d'aquest projecte d'aula.

2. Proponem el projecte: creem una història d'*stories*!

2.1. Inspirem-nos!

Per comprendre que tot allò que produïm a través dels nostres dispositius (telèfons intel·ligents, tauletes, càmeres, etc.) també pot ser un producte audiovisual d'entreteniment o divulgació, visualitzarem els primers 5 minuts de la pel·lícula '**Life in a Day**'. Es tracta d'un film basat en el material que milers de persones van gravar de la seva vida quotidiana el 24 de juliol de 2010, i que van enviar al director Kevin MacDonald per tal de crear un documental sobre un sol dia al món. Es tracta del primer llargmetratge filmat pels usuaris, que mostren la realitat mateixa a través dels vídeos que van gravar i enviar a l'autor.

Títol	Duració
<u>Fragment inicial del documental 'Life in a day'</u>	6 min

A continuació, posarem en comú les conclusions sorgides de la visualització del fragment i anirem apuntant a la pissarra les idees clau que es vagin desprenent de les intervencions de l'alumnat. Per dinamitzar el debat, podem anar llançant preguntes com les següents:

- Què ens ha cridat més l'atenció del vídeo?
- Quina és l'originalitat d'aquest film?

- Aquest tipus d'entreteniment s'assembla als continguts que ens trobem a les xarxes? És el més comú?
- El tipus d'imatge que han enviat els participants s'assembla al tipus d'imatges que vosaltres compartiu de vosaltres mateixos?
- Per què creieu que tantes persones estan disposades a gravar la seva vida en un dia i compartir-la públicament? Vosaltres ho faríeu?
- Quina sensació considereu que ens genera aquest fet de "compartir"?
- Quin creieu que és el poder de les usuàries a través de les xarxes?
- Considereu que nosaltres som entreteniment?

2.2. Què farem nosaltres?

Després d'un temps de debat, proposarem el projecte a realitzar: **una història feta d'*stories!*** El repte consistirà a pensar com, amb un conjunt d'*stories* individuals, podem crear una història més gran entre tots i totes. Ens imaginem que mirant les *stories* dels nostres amics a l'Instagram veïssim una història completa a través de l'aportació de tots i totes? De la mateixa manera, nosaltres **haurem de pensar què volem mostrar com a grup i quines imatges necessitem gravar individualment perquè el conjunt d'*stories* mostri el que volem explicar.** Per exemple, l'autor del documental volia mostrar com és un dia a la vida del conjunt de la humanitat: les seves alegries, pors, quotidianitat, etc.

I què volem mostrar nosaltres? La temàtica concreta pot estar vinculada als projectes del centre educatiu o als interessos del grup classe. També es pot vincular al treball previ de les [unitats didàctiques d'eduCAC](#) o dels [itineraris transversals](#). O podem donar total llibertat a l'alumnat. En qualsevol dels casos, podem plantejar temes o fórmules que els serveixin com a punt de partida per als seus projectes. Aquests podrien ser alguns exemples:

- Plantejar **preguntes o qüestions concretes**:
 - Què és el que més ens agrada del nostre centre?
 - Com milloraríem la nostra ciutat?
 - Convivim amb la injustícia o la desigualtat?
 - Què ens fa sentir la música que més ens agrada?
 - Fem una ressenya de l'obra que hem llegit a llengua i literatura.
- Plantejar, o acordar entre tots i totes, un **element comú o fil conductor**:
 - Què podem fer amb una pilota?
 - Creem un personatge i fem-lo viatjar per les cases de tot el grup.
 - Creem una història en *stop motion*.
 - Accions i gestos quotidians pel medi ambient.
 - El camí cap al centre educatiu: des que ens llevem fins que hi arribem.

- El nostre oci (una tarda al parc, un concert, un partit de bàsquet, etc.).
- El sexisme quotidià.

I això com ho expliquem a través d'*stories*? Doncs els *stories*, al cap i a la fi, són escenes que gravem, muntem i compartim a les xarxes. Per tant, si treballem en equip en la concepció d'una idea, podem definir com haurien de ser les escenes per explicar una història entre tots i totes.

Així, per exemple, si decidíssim mostrar el camí cap a l'escola, podríem definir que cadascú a casa es gravi apagant el despertador, preparant l'esmorzar, sortint de casa, caminant pel carrer i entrant a l'escola. I si després ho muntem, podríem veure el camí que fa cadascú fins trobar-nos a la porta de l'institut. O si decidim que ho fem del concert al qual anirem aquest cap de setmana, podem decidir que gravarem una escena al tren o l'autobús, una altra a la cua, una altra de l'espera a peu d'escenari i una altra de l'inici del concert. O podem posar-nos a la pell dels personatges que creem en diferents escenes d'una història de ficció!

Si la nostra classe és de 5è o 6è de primària...

Plantejarem el repte i treballarem el tema que volem tractar a la nostra història col·lectiva. La temàtica pot estar vinculada als projectes del centre educatiu, als continguts d'una matèria concreta o als interessos del grup classe. Si apostem per decidir-ho entre tots i totes, realitzarem un **petit debat per consensuar la temàtica**. Alguns exemples: què fem en el nostre temps lliure, què ens agrada més del nostre barri o municipi, quines accions duem a terme per fer un món més sostenible, com és un dia a l'escola, què fem a l'hora del pati, etc.

- **Com gravarem les imatges?** En funció de la temàtica, i de la disponibilitat de càmeres al centre, haurem d'escollir alguna de les opcions següents que estarà condicionada també pel moment del dia i els espais en què volem centrar la història:
 - **Dins de l'horari lectiu.** Necessitarem càmeres o dispositius que ens permetin mostrar un moment de la nostra realitat del dia a dia a l'escola. Podem gravar-nos a l'hora del pati, a l'hora del menjador, durant una classe, etc. Podem fer parelles o grups per facilitar el desenvolupament de l'activitat o si no hi ha disponibilitat de càmeres per a tothom. En cas que apostem per fer-ho dins de l'horari lectiu, dedicarem una sessió extra a la gravació del material.
 - **Fora de l'horari lectiu.** En aquest cas, si els i les alumnes encara no disposen de mòbil o de càmera, necessitarem la complicitat de les famílies, ja que necessitaran un dispositiu amb capacitat d'enregistrament de vídeo per gravar les imatges sobre la temàtica acordada del nostre dia a dia. En funció de la temàtica, també podem fer parelles o grups si no hi ha disponibilitat de càmeres per a tothom.
- Haurem de posar un límit de temps per a les imatges de cada alumne o grup, per tal que, a l'hora d'editar, no tinguem massa material. El resultat final serà **una història en format audiovisual creada entre tot el grup classe**.

Si la nostra classe és de 1r a 4t d'ESO...

Proposarem realitzar el projecte audiovisual en **grups de 5**. Per tant, es desenvoluparan tants productes audiovisuals com grups de treball es generin.

Per començar, **proposarem el tema a desenvolupar o realitzarem un petit debat per decidir-ho** entre tots i totes. Podem vincular el treball als projectes del centre educatiu, als continguts d'una matèria concreta o als interessos del grup classe. Si preferim decidir-ho entre tots i totes, es pot fer un petit debat amb tot el grup classe per consensuar un tema general, per tal que després cada grup mostri la seva visió del tema o posi el focus en un aspecte específic. O podem plantejar tants temes com grups de treball hi hagi.

- Algunes indicacions essencials a tenir en compte:
 - En funció de la temàtica i de la idea del grup, gravarem per grups o individualment.
 - Gravarem amb una càmera o amb un dispositiu mòbil **fora de l'aula i fora de l'horari lectiu**. Recordem que si utilitzem dispositius mòbils podem fer-ho a través de la càmera interna o l'externa del dispositiu. Més endavant, durant aquesta sessió, coneixerem els diferents elements a tenir en compte per concebre la història audiovisual, com ara els tipus de plans que podem fer servir.
- Haurem de posar un **límit de temps** per a les imatges de cada alumne o grup, per tal que, a l'hora d'editar, no tinguem massa material.

Un cop hem plantejat el projecte i tenim clar el tema que ens servirà de punt de partida, haurem de concebre el nostre producte audiovisual. Però abans d'endinsar-nos en la fase de preproducció o de preparació del nostre projecte, veurem el vídeo següent i prendrem nota dels aspectes clau que haurem de tenir en compte en aquesta fase del procés:

Títol	Duració
<u>Preproducció. Preparem el projecte</u>	4:10

Un cop visualitzat el vídeo, ens disposarem a seguir els passos proposats per a la creació del nostre projecte audiovisual.

3. Reunió d'equip

Un cop hem visualitzat el vídeo, farem una primera reunió d'equip per posar en comú les nostres conclusions sobre el vídeo que acabem de veure:

- Tenim clars els diferents passos que haurem de desenvolupar durant la fase de preproducció?
- Hem entès en què consisteix cada pas?
- Algun cop ens hem fixat en els diferents plans dels quals parla el vídeo quan miràvem, per exemple, una pel·lícula o sèrie? Ens ha quedat clar per què s'utilitza cadascun d'ells?
- Érem conscients que per fer un contingut audiovisual cal tenir tot això en compte?

Demanearem que vagin recollint en un llistat, que els servirà de guia durant la sessió següent, cada pas o element a tenir en compte i les idees clau relacionades:

Pluja d'idees		
Públic objectiu		
Gènere		
Duració		
Idea		
Títol		
Sinopsi		
Guió literari		
Tipus de plans	Pla general	
	Pla mig	
	Primer pla	
	Pla de detall	
<i>Storyboard</i>		
Localització		
Atrezzo		
Pla de rodatge		

Si tenim temps abans que finalitzi la sessió, realitzarem una pluja d'idees inicial i ens apuntarem tot el que ens vingui al cap. Durant la sessió següent, ens servirà com a punt de partida per a la concepció i desenvolupament de la nostra idea.

SESSIÓ 2. PREPRODUCCIÓ!

4. Pensem i desenvolupem la nostra idea

Per començar, farem un breu repàs dels conceptes i aspectes clau treballats en la sessió anterior. Si ho veiem necessari, podem tornar a visualitzar el vídeo sobre el procés de preproducció.

A continuació, ens reunirem amb el nostre equip de treball per seguir els passos en la fase de preproducció d'un projecte audiovisual. És a dir, començarem a desenvolupar la idea del nostre vídeo. Tal com plantejava el vídeo, haurem de tenir en compte els aspectes següents:

Pluja d'idees

- Quin tipus de vídeo volem fer? Volem que sigui seriós o còmic?
- Com podem transmetre el que ens hem proposat?
- Volem explicar una història entre tots i totes o mostrar diferents cares de la mateixa història?

Públic objectiu

- Qui volem que vegi el nostre vídeo?
- Quines emocions li volem transmetre? Alegria, valors positius, indignació, impacte, emoció, interès...
- Tot això ens ha d'ajudar a desenvolupar la nostra idea de projecte.

Duració

- En funció del temps que ens marquem, haurem de desenvolupar idees més complexes o haurem d'apostar per idees més directes i concises.

Gènere

- Com volem que sigui el nostre vídeo? Ens pot ajudar pensar en els gèneres següents per decidir quina és la millor manera d'explicar el que volem transmetre:
 - **Ficció.** Podem utilitzar una història inventada i podem decidir si volem que sigui divertida, seriosa, animada, etc.
 - **No ficció.** Ens podem basar en fets reals en relació al tema per desenvolupar la nostra idea.
 - **Animació.** Podem explicar a través de l'animació, com ara animant objectes a través del [stop-motion](#).

Tenint en compte tots aquests elements, podrem decidir entre tots i totes quina és la nostra idea per a la nostra història:

La nostra idea

- Quina és la que més ens agrada?
- Quina pensem que és la més efectiva per explicar el que volem explicar?

4.1. El títol i la sinopsi

Un cop tenim clara la idea, treballarem en la **sinopsi**: el resum de la història que volem explicar. Es tracta d'una síntesi de la nostra idea en dues o tres línies, que ens permeti concretar i orientar què farem exactament.

4.2. Desenvolupem la nostra idea

Tot seguit, continuarem treballant per desenvolupar la nostra idea en format audiovisual. Per això, haurem de fer el **guió literari** i l'**storyboard**.

Si la nostra classe és de 5è o 6è de primària...

Realitzarem un guió esquemàtic amb els textos i idees clau i ens centrarem en l'activitat 4.4 per a l'elaboració de l'**storyboard**.

4.3. El guió literari

Partint de la sinopsi, desenvoluparem la idea fins extraure les diferents escenes de la nostra història. És a dir, descriurem cadascuna de les accions que hi veurem, incloent-hi les converses dels nostres personatges, en el cas que vulguem que hi hagi diàlegs. D'aquesta feina se'n diu fer el guió literari. A continuació trobareu un exemple d'un guió professional, però en el nostre cas ens podem limitar a descriure l'escena i els diàlegs.

ESC 1.

CLASSE DE 1RB / INTERIOR / DIA

La professora està explicant una activitat sobre el bon ús del mòbil davant d'un grup de 30 alumnes de 12 anys. Sona un mòbil.

PROFESSOR

De qui és aquest mòbil que sona?

4.4. L'**storyboard**

Un cop tenim la idea desenvolupada, cal que ens imaginem com es visualitzarà la nostra història. En un projecte audiovisual és molt important fer un **storyboard** o **guió il·lustrat**. Es tracta d'un document on, com en un còmic, es dibuixa en ordre cronològic cada pla que volem que es vegi en el nostre vídeo.

Per exemple, si volem contextualitzar la història en una classe plena d'alumnes, gravarem la classe sencera (pla general), i si volem centrar l'atenció en una mà que escriu, gravarem la mà de molt a prop (pla detall).

Per recollir tot això a l'*storyboard*, dibuixarem la classe plena d'alumnes en una vinyeta, una mà que escriu en la següent... I així amb cadascun dels plans que volem que formin el nostre vídeo, tal com volem que es vegi a càmera. A sota de cada dibuix podem escriure el diàleg del nostre vídeo, si n'hi ha, i les anotacions que creguem necessàries (què ha de sonar, què ha de passar, etc.).

Escena:

Acció:

Diàleg:

Escena:

Acció:

Diàleg:

Escena:

Acció:

Diàleg:

Recordem que...

Per elaborar l'*storyboard*, podem tornar a veure el [vídeo d'eduCAC sobre la preproducció](#) i la preparació d'un projecte audiovisual, parant atenció a l'apartat en què es mostren els tipus de plans que existeixen i perquè els podem utilitzar.

Com es pot veure al vídeo, els plans principals amb què podem comptar són els següents:

- Pla general
- Pla mig
- Primer pla
- Pla de detall

5. Finalment, preparem el rodatge

5.1. El pla de rodatge

Un cop tinguem la nostra proposta ben desenvolupada, ens prepararem per a l'acció. És a dir, planificarem el rodatge.

- En funció de les necessitats de la història i de les imatges que ens hem imaginat, pensarem **en quin ordre gravarem cada pla** per tal de facilitar la feina de gravació. Per exemple, si tenim previst que hi hagi diferents plans dins l'aula i d'altres al pati o en un altre espai del centre, no cal que gravem els plans en l'ordre previst al nostre guió i *storyboard*: podem gravar tots els plans de l'aula primer, i tots els del pati després. D'aquesta manera, estalviem temps i viatges!
- Ens apuntarem tot allò necessari per al rodatge, per tal de repartir-nos les tasques entre els membres de l'equip i preparar-ho per tenir-ho tot llest per a la gravació:

- **Atrezzo.** Haurem de pensar el material que volem utilitzar com a decoració i vestuari per tal de preparar-ho de cara a la gravació de les imatges.
- **Personatges.** Si, per exemple, hem pensat en una història de ficció, i ja tenim clars quins personatges hi sortiran, pensarem qui els representarà i si necessitem comptar amb alguna persona que no és del nostre equip. En aquest cas, haurem de demanar-li a aquesta persona que participi en el projecte i acordar on i quan realitzarem el rodatge. O per exemple, si hem decidit que volem mostrar la vida quotidiana amb les nostres famílies o amistats i volem que hi apareguin, els hi haurem de demanar per coordinar-nos amb ells.
- **Lloc.** És important decidir on gravarem les imatges i demanar el permís corresponent per saber si està disponible i si ens deixen anar-hi. Podem escollir més d'una localització, però haurem d'anar amb compte, ja que si volem gravar a molts llocs diferents, potser no ens donarà temps d'acabar la feina quan toca.

Així, traslladarem tots aquests elements a un document anomenat **pla de rodatge**. Podeu utilitzar la taula que trobareu a continuació, que recull aquests elements bàsics necessaris per desenvolupar el nostre projecte. En les grans produccions audiovisuals professionals són molt més complexos!

Ordre de gravació	Pla	Descripció de l'acció	Tipus de pla	Localització	Atrezzo	Personatges
	1					
	2					
	3					
	4					
	5					

5.2. El procés de producció

Per preparar-nos per a la gravació de les nostres imatges i tenir ben presents algunes recomanacions importants, visualitzarem el vídeo següent i prendrem nota dels aspectes clau de la següent fase del procés: el rodatge.

Títol	Duració
Producció. Gravem!	3:15

TREBALL FORA DE L'AULA. GRAVEM!

Si la nostra classe és de 5è o 6è de primària...

En funció de la temàtica escollida, i de si apostem per realitzar la gravació dins o fora de l'horari lectiu, desenvoluparem aquesta part de la proposta com a treball de l'aula o en una sessió extra dedicada a la gravació.

6. Primer, tenir-ho tot a punt

Abans de començar el rodatge, és necessari comprovar que ho tinguem tot a punt, tot repassant la feina feta durant la sessió anterior:

- Repassarem el **guió**, l'*storyboard* i el **pla de rodatge** per recordar què hem de fer i en quin ordre. Recordem que hem de portar a sobre aquests documents durant tota la sessió de rodatge per tal de no oblidar-nos de res!
- Recordarem els **rols** de cadascú, en cas que tinguem previst realitzar la gravació en equip. Qui agafa la càmera? Qui s'encarrega de portar els guions per controlar que ho gravem tot? Qui vol dirigir l'acció? Qui hi apareixerà?
- Mirarem si tenim tot el material que necessitem, des de l'atrezzo fins al més important: **el dispositiu amb què gravarem a punt** (càmera, mòbil, tauleta, etc.).

Per refrescar les recomanacions a tenir en compte, podem tornar a visualitzar el vídeo sobre el procés de producció, disponible a la web i al canal de Youtube d'eduCAC.

Títol	Duració
Producció. Gravem!	3:15

7. Després, gravem!

7.1 Gravem les imatges

Sense perdre de vista el nostre guió, gravarem totes aquelles imatges previstes, tenint en compte que:

- Hem de **ser endreçats** per tal de no oblidar-nos cap imatge.
- Hem de mirar bé el lloc que tenim davant per tal de **decidir què gravem** exactament. Pot ser que quan ens trobem en situació ens agradi més un altre tipus de pla que ens ajuda a mostrar millor el que volem explicar. Ens pot anar bé mirar pel visor del dispositiu per tal de veure com és el resultat final. Recordem que és necessari **gravar en format horitzontal!**
- Podem utilitzar **trípode** per ajudar a estabilitzar la imatge.
- Per tal d'obtenir un bon resultat amb tota la nostra feina, hem d'intentar **no fer zoom** per no perdre qualitat de la imatge. De la mateixa manera, hem d'intentar gravar amb **bona llum** per tal que la imatge no quedi ni massa fosca ni massa clara. Per exemple, evitar gravar a contrallum!

- En cas que vulguem que hi hagi veus, és important que procurem que se senti bé. Podem utilitzar micròfons o, si no en tenim o no sabem utilitzar-los, situar el dispositiu a prop de la persona que parla per tal que se senti bé. Si gravem sense micròfons, recordem **comprovar si el que hem gravat se sent bé** abans de donar el pla per acabat!
- Hem d'intentar **no aturar-nos a visualitzar cadascun dels vídeos que fem**. Si no estem segurs de si ens ha quedat del tot bé, podem gravar un mateix pla més d'un cop. Les comprovacions de si ens agraden o no les farem en la fase de postproducció i edició del vídeo.

7.2 Gravem el so

En qualsevol projecte audiovisual, el so és tan important com la imatge. Si en el nostre projecte hem previst que hi hagi una veu en *off* o algun efecte sonor, haurem de gravar també aquests elements sonors. Podem fer-ho amb dispositius mòbils o amb una gravadora. És molt important que en aquell moment hi hagi molt silenci, que el dispositiu estigui ben a prop de la boca (sense passar-nos!) i que la persona que parli vocalitzi molt.

8. Finalment, guardem el material

Un cop tinguem tot el material gravat, l'haurem de guardar bé per tenir-lo tot a punt per a la pròxima sessió, que dedicarem a l'edició del nostre vídeo.

Necessitarem, doncs, un cable USB que ens permeti passar tot el material del dispositiu a un ordinador. També podem utilitzar una memòria externa o guardar-ho en alguna carpeta compartida al núvol, com ara Dropbox o Drive. Aquesta és l'opció més recomanable en cas de realitzar la gravació individualment, per **facilitar la posada en comú del material** del grup i agilitzar el desenvolupament de la pròxima sessió.

En cas que vulguem editar en un dispositiu mòbil, recomanem pujar-ho al núvol per garantir que ho tindrem endreçat en la següent sessió. En qualsevol dels casos, és recomanable posar-ho tot a una carpeta i, si tenim temps, ordenar els arxius i indicar-hi el nom del projecte.

SESSIÓ 3. POSTPRODUCCIÓ!

9. Per començar...

Visualitzarem el vídeo següent i prendrem nota dels aspectes clau que haurem de tenir en compte en aquesta fase del procés: l'edició.

Títol	Duració
<u>Postproducció. Editem!</u>	3:44

10. Editem

Si la nostra classe és de 5è i 6è de Primària...

Per posar en comú tot el material, recomanem que a l'hora de guardar el material gravat s'hagi fet en una **carpeta compartida al núvol**. D'aquesta manera, a l'inici de la sessió ja comptarem amb tot el material necessari per a l'edició. En cas que no sigui així, l'alumnat haurà de portar un llapis de memòria o el dispositiu i el cable USB per posar en comú tot el material.

Amb tot el material preparat, engegarem el procés d'edició a l'**ordinador vinculat amb el projector de l'aula**. Així, farem l'**edició de manera conjunta** tot tenint en compte les opinions de l'alumnat i intentant que, en unir tots els vídeos, el nostre projecte tingui coherència.

Si la nostra classe és de 1r a 4t d'ESO...

Farem l'edició per grups i, per tant, hem d'importar tot el material gravat en el dispositiu on editem (utilitzant cable USB, el núvol...).

Recordem que l'objectiu és fer una història d'*stories!* Per tant, podem plantejar-nos editar cadascuna de les peces de manera individual, a més de muntar la història completa. D'aquesta manera, l'alumnat podrà veure més clarament com poden pensar les seves *stories* des d'una perspectiva més creativa i, fins i tot, compartir el resultat a les seves xarxes.

Per editar les nostres imatges, necessitarem un programa o aplicació que ens permeti fer-ho. A continuació, us proposem algunes opcions gratuïtes:

- Si tenim un ordinador amb sistema operatiu **Windows**, podem utilitzar el programa **Windows Movie Maker**.
- Si tenim un ordinador amb sistema operatiu **Mac Os**, podem utilitzar l'**iMovie**.
- En cas d'utilitzar dispositius mòbils amb un sistema operatiu **Android**, podem fer servir l'aplicació **VideoPad** o **FilmoraGo**.
- En cas de fer servir dispositius mòbils amb un sistema operatiu **iOS**, podem utilitzar l'aplicació **Splice** de GoPro o **FilmoraGo**.

10.1 Escollim els vídeos

En primer lloc, hem de **seleccionar els clips de vídeo**. Durant la gravació, és habitual repetir alguns plans per assegurar-nos que quedi tot bé, o perquè alguna cosa no ha sortit com volíem. En aquesta fase, és important **visualitzar-ho tot i fer una selecció** dels plans que ens agraden més.

10.2 Tallem-los

Un cop seleccionats els clips, **els haurem de tallar**. Què significa això? Tallar vol dir eliminar del clip original les parts que no ens interessin: un moment en què se sent un so que no volem, una part on ens hem equivocat, algun moment que es veu borrós o mogut, moments previs o posteriors del que volíem gravar, etc.

10.3 Ordenem els clips

Un cop escollits i tallats els clips, haurem d'ordenar-los perquè el nostre vídeo tingui el sentit que li volem donar. És important ser conscients que **l'ordre que escollim determina el significat de la imatge**. És a dir, el que mostrem davant i darrere de cada pla pot canviar totalment el significat de la història.

10.4 Posem-hi transicions

Una transició és el **recurs que utilitzem per enllaçar dos clips**, i en funció del tipus de transició que triem pot donar-li un efecte diferent al nostre vídeo. Per exemple, posar una imatge darrere de l'altra sense cap mena d'unió (transició per tall) pot quedar una mica brusc, però abusar de foses a negre o efectes de fusió de dues imatges pot acabar cansant l'espectador. És important pensar i decidir quina és la transició més convenient en cada cas en funció del que volem transmetre.

Recordem que...

Per veure quin tipus de transicions hi ha i com es visualitzen, podem tornar a veure el [vídeo d'eduCAC sobre la postproducció](#), parant atenció a l'apartat en què es mostren les diferents opcions. Com es pot veure al vídeo, les transicions principals amb què podem comptar són les següents:

- Transició per tall
- Transició per fosa
- Transició per dissolució

10.5 Introduïm el so

Ja tenim la imatge, ara ens falta el so! Pot ser que les nostres imatges ja tinguin so ambient i els diàlegs dels actors. Tot i així, hi ha sons que s'han d'introduir en el moment del muntatge.

Partint de les imatges que hem escollit i ordenat, introduïrem tot el material extra que té a veure amb l'àudio:

- La **veu en off** és un recurs narratiu en què escoltem la veu d'algú sense que aparegui en pantalla. Si vam preveure i enregistrar una veu en off que se sentís per sobre de les imatges, caldrà introduir-la de manera que es compenetri amb les imatges que hem escollit.
- La música és un element clau d'un projecte audiovisual, ja que ens serveix per transmetre i remarcar sensacions i emocions, tot reforçant el missatge que volem transmetre. Així, la música ens serà molt útil per determinar l'estil del nostre vídeo i ens pot servir per generar o ressaltar les sensacions que cerquem, marcar moments importants de la nostra història o, fins i tot, ajudar-nos a fer de transició cap a una altra part de l'audiovisual.
- Els **efectes de so** són tots aquells sons que no podem captar durant el rodatge i que afegim durant la fase de postproducció. En els bancs de so gratuïts que hi ha a la xarxa podem trobar sons de tots tipus que ens poden ajudar a recrear algun so que no tenim i que necessitem.

10.6 I posem els títols

Com a toc final, posem els títols. Els programes d'edició ens permeten posar text per tal de **complementar les imatges i el so**. Ens pot ser útil per escriure el títol, per deixar per escrit el missatge final, per reforçar algun concepte, per posar-hi els crèdits, els noms del director/a, els dels actors i actrius, etc.

Hem de tenir en compte que el tipus de lletra, la seva mida i els colors que fem servir són un element més de l'audiovisual. Si posem text sobre les imatges, és important que pugui llegir-se bé: que no sigui massa petit, que el color ressalti prou sobre la imatge... I vigilem amb les faltes d'ortografia!

10.7 Per acabar, exportem

Exportar vol dir guardar el vídeo que hem fet de manera que ja no es pugui editar, i que el puguem veure i compartir sense problemes. Els millors formats són:

- .avi
- .mpeg
- .mov
- .mp4

Per fer-ho, hem de clicar a **Arxiu > Exportar** i seleccionar el format que volem. Un cop fem clic a acceptar, haurem de ser pacients i esperar els moments que triga el vídeo en estar a punt.

11. Finalment, compartim!

Un cop tinguem tots els vídeos llestos, mirarem els resultats de la feina que hem fet tots i totes! Així, visualitzarem els vídeos i els comentarem conjuntament en un debat final amb el grup classe. Per dinamitzar-lo, podem llançar al grup les preguntes següents:

- Què és el que ens transmet el vídeo en relació al tema tractat?
- Les imatges gravades estan ben escollides per explicar el tema? És a dir, s'adeqüen al contingut?
- Hi ha relació del text (sigui veu en off o títols) amb les imatges?
- El muntatge està ben resolt?
- Què és el que més ens ha agradat?
- Què milloraríem?
- Hem trobat difícil desenvolupar el projecte? Quin pas ha estat el més difícil?
- Quines sensacions i incidències hem experimentat durant el procés?

Per compartir els resultats de la nostra feina amb el món, podem penjar els vídeos als canals del centre educatiu: la web, el seu canal de Youtube o de Vimeo, xarxes socials com Facebook, Twitter o Instagram. I en tot cas, no dubteu a fer-nos-ho arribar a eduCAC!

MATERIALS COMPLEMENTARIS

- **Documental:** [Life in a day](#)

Descripció: Documental basat en les imatges que milers de persones van gravar de la seva vida quotidiana durant un dia concret, i que van enviar al director Kevin MacDonald per tal de crear un film sobre un sol dia al món.

Aplicació: Podem mirar el documental complet en una sessió prèvia, per entendre com es pot explicar una història a través de les imatges gravades per diferents persones.

Nivell educatiu: Tots els nivells d'ESO.

- **Web:** [Llenguatge cinematogràfic](#)

Descripció: Blog especialitzat en recursos educatius sobre la comprensió del llenguatge cinematogràfic, dirigit per Ramon Breu i Xavier Breil.

Aplicació: Documentació per al professorat.

Nivell educatiu: Cicle superior d'Educació primària i tots els nivells d'ESO.

- **Web:** [Barcelona Aula Mòbil](#)

Descripció: Web del projecte Barcelona Aula Mòbil, de l'Ajuntament de Barcelona, que conté material didàctic sobre el llenguatge audiovisual.

Aplicació: Documentació per al professorat.

Nivell educatiu: Cicle superior d'Educació primària i tots els nivells d'ESO.

ACTIVITATS RELACIONADES

- Jo sóc entreteniment
Entreteniment
- Cinema, més que entreteniment
Entreteniment
- La meva finestra al món
Bones pràctiques
- El mòbil, jo i els altres
Bones pràctiques
- Periodisme ciutadà
Informació
- Dins i fora de la xarxa
Projecte d'aula
- Identitat digital
Itinerari transversal
- 'Preproducció', 'Producció' i 'Postproducció'
Mòduls instrumentals

edu
CAC

The image features the text 'edu' and 'CAC' in a bold, black, sans-serif font. The word 'edu' is positioned above 'CAC'. Two orange L-shaped brackets are placed around the text: one to the left of 'edu' and one to the right of 'CAC', with their corners pointing towards the text.